

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 19

SAYI: 221

NİSAN 2021

ERGÜN: "Tüfe artışının son altı ayla sınırlanmayıp, Bayram İkramesinin verilmeye başlandığı tarihten bu yana uygulanması doğru olacaktır..."

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI'NDA GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ YAPILDI...

Vedat Bilgin
GÖREVİNİ DEVRALDI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda görev değişikliği oldu. 21 Nisan 2021 itibariyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na Prof. Dr. Vedat Bilgin getirildi.

Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün, Bakan Bilgin'e yolladığı kutlama mesajında; "Türk çalışma hayatını yakından tanıyan ve birikime sahip olan sayın Bakanımıza yeni görevinde başarılar diliyoruz. Türkiye Emekliler Derneği, böylesine ulvi bir göreve atanan sayın Bakanımızın başarılı olacağına inanmaktadır. Sosyal güvenlik hakları, toplumun sigortası olduğundan, yarınlar için daha güvenli bakacağımız bir sistemin kurulması için birlikte çalışmaya ve katkı vermeye hazır olduğumuzu paylaşmak istiyoruz" dedi.

- BU HAKKI ALMAMIZ ÖNEMLİYDİ.

EMEKLİYE ZAMLI BAYRAM İKRAMİYESİ

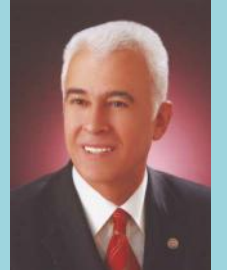
Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün, emekli bayram ikramiyelerine bir artış uygulamasının hayata geçirilmesini olumlu bulduklarını ancak bu uygulama ile getirilen tüfe artışının son altı ayla sınırlanmayıp, ikramiye verilmeye başlandığı tarihten bu yana uygulanmasının doğru olacağını ifade etti.

Devamı 3. sayfada

YENİ DÖNEMDEN BEKLENTİLER

Sendikal haklar ve sosyal güvenlik hukuku, çalışanların ve emeklilerin haklarının korunması ve geliştirilmesinde en temel güvenceler olarak görülmektedir. Anayasamızda, çalışma hakkı ve sosyal güvenlik haklarının sağlanmasında devlete de önemli görevler verilmiştir. Bu yönüyle bir değerlendirme yapıldığında; istihdam ve emeklilik bir birini tamamlayan haklar olarak görülmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu, sigortalıların ve emeklilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi konusunda politikalar oluşturmaktadır. Sendikal haklar, demokratik sistemimizin alt yapısını oluşturduğu gibi, çalışma koşulları ile ücret ve sosyal hakların sağlanması için de önemli bir yere sahiptir. Endüstri ilişkileri, ikili ve üçlü sosyal diyalogla sorunlara çözüm aranmasında anahtar bir rol üstlenmektedir. Bu bakımdan, sosyal tarafların bu değerlere daha çok sahip çıkması gerekir. Sosyal diyalogun sağlanmasında ve sistemin sağlıklı işleminde devletin de "hakem" gibi bir görevi vardır.

BAŞYAZI

Devamı 3. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Ağrı Şube Başkanlığımız Emekliler İçin TOKİ Konutları İstedi

EKREM ÇELEBİ: "TOKİ KONUTLARI İÇİN SAMİMİYETLE ÇABALAYACAĞIZ..."

Ağrı Şube Başkanımız Mahmut Yıldırım, AK Parti Ağrı Milletvekili ve Plan Bütçe Komisyonu Üyesi Ekrem Çelebi'yi ziyaret ederek, emeklilerimize TOKİ konutları yapımı için talep alınmasını istedi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti belirten Çelebi, emekli konutları hususunda her türlü girişimi başlatacaklarını ifade ederek, "Emeklilerimiz her şeyin en iyisini hak ediyor. Konut sorunlarının çözümü için gereken çabayı samimiyetle göstereceğiz" dedi.

VALİ VAROL'A EMEKLİ ZİYARETİ...

Ağrı Valisi Dr. Osman Varol'u da ziyaret eden Türkiye Emekliler Derneği Ağrı Şube Başkanımız Yıldırım ve beraberinde yönetim kurulu üyelerimiz, Derneğimizin yapmış olduğu çalışmaları anlattı. "Sayın Valimize emeklilerimizin kent yaşamında karşılaştığı sorunları ve beklentilerini de detaylı bir şekilde anlattık. Emeklilerimizin TOKİ konut talebini de yine bu görüşmede aktarma şansı bulduk. Sayın valimize göstermiş oldukları yakınlıktan dolayı teşekkür ediyoruz" diyen Ağrı Şube Başkanımız Yıldırım, emeklinin talep ve beklentilerini her makama taşıyacaklarını da sözlerine ekledi.

BELEDİYE BAŞKANI SAYAN'DAN TÜED'E ÖVGÜ...

Türkiye Emekliler Derneği Ağrı Şubemiz son olarak Ağrı Belediye Başkanı Savcı Sayan'ı makamında ziyaret ederek, Derneğimiz ve emeklilerimizin sıkıntıları ile ilgili kapsamlı bilgi aktardı. Belediye Başkanı Sayan, gerek emeklilerimizin güncel sıkıntıları ve gerekse

de TOKİ müracaatı yer temini konusunda gerekli desteği vereceğini ifade etti. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden Savcı Sayan; "Her zaman emeklilerimizin yanındayız. Türkiye Emekliler Derneği'nin Genel Merkez nezdinde çok iyi işler başardıklarını ve takdire şayan çalışmalarının olduğunu biliyoruz" dedi.

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANLIĞI

Mübarek Ramazan Bayramınızı
En İçten Duygularla Kutlar,
Sağlık ve Mutluluklar Dileriz...

TÜED GENEL YÖNETİM KURULU

YENİ DÖNEMDEN BEKLENTİLER

Türkiye Emekliler Derneği olarak, çok yakından bildiğimiz ve akademik birikimine çok değer verdiğimiz sayın Prof.Dr. Vedat Bilgin hocamızın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olmasından büyük bir memnuniyet duymaktayız. Kendisine üstün başarılar diliyoruz.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı üslendiği görevler nedeniyle, Türk çalışma hayatına yön veren, iş ve toplu iş hukuku ile sosyal güvenlik hukukunun etkin işletilmesi ve zorlukların aşılmasında sayın Bakanımızın başarılı olacağına inanıyoruz.

Türkiye Emekliler Derneği, sosyal güvenlik sistemimizin yürütümünde önemli görevler üslenmiş ve sosyal diyalog ile sorunların çözümü için yol gösteren ve mücadele eden bir kuruluştur. Emeklilik gibi kutsal bir hakkın korunması ve geliştirilmesi konusunda büyük sorumluluklarımız bulunmaktadır. Türkiye Emekliler Derneği, emeklilerimizin sorunlarının çözümü için de hükümetlerimizle birlikte çalışmanın çabası içinde olmuştur. 2000 öncesi emeklilerin intibakının yapılması, bazı yıllar yüzdeli zamlar yerine seyyanen zamların uygulanması, banka kuyruklarının kaldırılması, KEY ödemelerin yapılması, ek ödeme sistemine geçilmesi, ikramiye ve emeklilere promosyonun sağlanması, sosyal diyalog ile elde edilmiştir.

Yeni dönemde, gündemde bekleyen taleplerimize sayın Bakanımızla birlikte çözüm aramaya ve sonuca gitmeye çalışacağız. Sosyal

güvenlik sistemimizin uygulanmasında, emekli aylıkları arasında eşitliğin sağlanması ve emekli aylıklarının insanca yaşamaya yetecek bir seviyede olması için birlikte çalışılmaya ihtiyaç vardır.

2013 yılında 6283 sayılı Kanunla 2000 öncesi sigorta emeklilerine yapılan intibakın, 2000 sonrasında emeklilere de yapılması en öncelikli talebimizi oluşturmaktadır. Emekli olunan tarihlere bakılmaksızın prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları eşit olan emeklilerin aylıklarında eşitliğin sağlanması için 2000 sonrasında emekli olanların intibakı yapılmalıdır.

Sosyal güvenlik mevzuatımızda yapılan değişikliklerle norm ve standart birliğinden uzaklaşılması, sistemin en önemli sorunu haline gelmiştir. 5510 sayılı Kanun ile değiştirilen primlerin güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranı, emekli aylıklarında eşitsizliği artıran bir uygulamayı getirmiştir. Emekli aylıklarında eşitliğin sağlanması ve emekli aylıklarında kayıpların olmaması için kalıcı bir çözüm getirilmelidir. Taban emekli aylıkları asgari ücretle eşitlenmelidir.

Diğer taraftan, sigortalı çalışma süresi uzadıkça, emekli aylıklarında düşmelerin olmasına ilişkin çalışma hayatındaki bakışın değişmesi için, bir önceki yılda bağlanan aylıktan daha az aylık bağlanmayacağı hükmü getirilmeli ve özellikle asgari ücretle çalışanları daha çok etkileyen bu durumun düzeltilmesine ihtiyaç vardır.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

ERGÜN: "BAYRAM İKRAMİYELERİNİN ARTIRILMASI TALEBİMİZE, SAYIN CUMHURBAŞKANIMIZIN VERDİĞİ OLUMLU YANIT, BİZLERİ MUTLU ETTİ..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanımız Kazım Ergün, bayram ikramiyelerine enflasyon oranında artış yapılacak olmasından dolayı bütün emekliler adına Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür etti.

Ergün, AA muhabirine yaptığı açıklamada, emeklilere dini bayramlarda 1000'er lira ikramiye verilmesi uygulamasının 2018 yılında başladığını anımsatarak, aradan geçen sürede ikramiyelere artış yapılmadığını belirtti.

TÜED olarak enflasyon oranları ve ekonomideki dalgalanmalar da dikkate alınarak bayram ikramiyelerinde artış yapılmasını bir süredir talep ettiklerini vurgulayan Ergün, şöyle konuştu:

"Sayın Cumhurbaşkanımızın, bayram ikramiyelerine enflasyon oranında artış yapılacağı yönündeki açıklaması milyonlarca emekliyi mutlu etti. Ramazan ayı ve bayram öncesi güzel bir haber almış olduk. Gerçekten giderek eriyen ve alım gücünü yitiren

ikramiyelerimiz için bu düzenleme gerekiyordu. Sesimize kulak verdiği ve bizleri unutmadığı için bütün emekliler adına Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyorum."

Ergün, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Ülkemizin imkanlarının gelişmesine paralel olarak, emeklilerimizin şartlarını daha da iyileştirmeye hazırlanıyoruz" ifadelerinin de kendileri için umut olduğunu ifade ederek, şunları kaydetti:

"Emekli kendisine uzatılan eli geri çevirmeyen, kendisi için yapılanları da yapılmayanları da unutmayan, bu toplumun kıymetli büyükleri, ana ve babalarıdır. Olgun insanlar topluluğudur. Bize yapılanları, aynıyla veya misliyle yanıtlarız. Teşekkür ederiz, emeği geçenlere dua da ederiz."

Bayram ikramiyelerine enflasyon oranında yapılacak artışın geçmişe dönük işletilmesini talep eden Ergün, "İkramiyenin ödenmeye başlandığı tarihten itibaren emekli aylıklarına altı ayda bir yapılan zam ikramiyelere de uygulanmalı. 2021'in birinci altı ayında bayramlar öncesinde ödenecek ikramiye 1.545 liraya yükseltilmelidir" dedi.

BATMAN VALİSİ ŞAHİN EMEKLİLERLE BULUŞTU

VALİ ŞAHİN, TÜED BATMAN ŞUBEMİZİ VE GENEL MERKEZİMİZİ ÖRNEK ÇALIŞMALARİ İÇİN TEBRİK ETTİ...

Batman Valisi ve Belediye Başkan Vekili Hulusi Şahin, Kardelen (Emekli TOKİ) Mahallemizde halk toplantısı düzenleyerek, emeklilerimizin taleplerini dinledi.

Ziyarete ilişkin bilgi veren TÜED Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen şunları söyledi:

“Emekli vatandaşlarımız ve evi olmayan ailelerimiz için Batman'ın Batıraman Bölgesi'nde TOKİ aracılığı ile yaptırdığımız Emekli TOKİ Mahallesi'ne konuk olan Sayın Valimize, konutların yapım sürecini, o dönem verdiğimiz

mücadeleyi, yaşadığımız zorlukları, konutların fiyatlarını düşürebilmek için yaptığımız uğraşları anlatma fırsatı bulduk. Fırsat verilmesi halinde Batman'da bu projenin devamını getirmek istediğimizi aktardık. Sayın Valimiz, Batman'da bu projenin örnek olduğunu belirtirken, emek ve çabalarımızdan ötürü beni ve yönetimimi tebrik etti, gerekli desteği vermeye her zaman hazır olduğunu söyledi. Derneğimizin çabasıyla Batman'a bir mahalle kazandırıldığını, bu emek ve çabanın görmezden gelinmemesi gerektiğini belirten Sayın Valimiz, mahallemizin okul, mobese kamera, PTT şubesi, park, taziye evi, kadın kurs merkezi gibi ihtiyaçlarını ilgi ve alakayla dinleyerek, gerekenin yapılması hususunda ilgili birimlere talimat verdi. Sayın Valimiz'e, göstermiş olduğu ilgi için teşekkür ediyoruz.”

TÜED ANKARA MİSAFİRHANEMİZ HİZMETE DEVAM EDİYOR

Türkiye Emekliler Derneği gurur eserlerinden biri olan TÜED Ankara Misafirhanemiz, salgın yönetimine uygun yasal koşulları tamamlamış olarak üyelerimize hizmet vermeye devam ediyor. Konuya ilişkin bir açıklama yapan TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün, “Bütün sosyal tesislerimizin ve şubelerimizin de üyelerimize hizmet sunabilmeleri için hazırlıklarımız sürmektedir.” dedi.

İKRAMİYELERE ARTIŞ SİSTEMİ GETİRİLMELİ

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter
-
Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

Çalışırken veya emekli olduğunda, sosyal yardımlar ve ikramiyeler, aylıkların bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Toplu iş sözleşmesi yapılan işyerlerinde ücretin yüzde 35 karşılığı olan sosyal yardım ve ikramiye ödemelerinden oluşmaktadır. Sosyal yardımların özel bir yeri vardır ve bu uygulamayla, ücret ve aylıklar iyileştirilmektedir. Emekli olduğunda, bu tür ödemeler bir beklentiye dönüşmektedir. 2000 öncesi dönemlerde, emekli aylıklarına destek olmak amacıyla, yakacak ödemeleri yapılmıştır.

Türkiye Emekliler Derneği, emeklilerimize ikramiye ödenmesini 40 yıldır gündemde tutmuş ve bu talebimiz 2018 yılında karşılık bulmuştur. 7143 sayılı Kanunla getirilen ikramiyelerin başlangıç ödemesi 1.000 TL olarak belirlenmiştir. Dini bayramlar öncesinde emeklilerimize ödenmekte olan ikramiyelerin üç yıl boyunca artırılmaması, alım gücünü küçültmüştür. İkramiye ödemesinin ilk yapıldığı 2018 yılında, kurban bayramında küçük baş bir hayvan alınırken, 2021 yılında bu imkan kalmamıştır. Bu nedenle, son üç yılda enflasyon artışına göre ikramiyelerin güncellenmesi talep edilmiş ve emekli aylıklarına yapılan artışlar dikkate alındığında, 1.000 TL ikramiyenin 1545 TL'ye yükseltilmesi gerekmektedir. Hükümet, bu talebimizi tam olarak karşılamalı ve Ramazan Bayramı ikramiyesi zamlı olarak ödenmelidir.

Bir ödemenin anlamlı olması için, reel olarak korunması ve enflasyona göre güncellenmesi bir sisteme bağlanmadığından, ikramiyelerin seviyesi tartışılmaya devam edecektir. Bu tartışmaların sona ermesi için, ikramiyelerin emekli aylıklarına yapılan artışlara göre

veya yılsonu tüfe oranına göre bir artış sistemine endekslenmelidir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ek madde 18'e bir artış maddesi de ilave edildiğinde, emeklilerimize ödenen ikramiye hem anlamlı hale gelecek, hem de bayramlarda emeklilerimiz buruk kalmayacaktır.

Toplumsal saygı değer büyükleri olarak görülen emeklilerimize dini bayramlar öncesinde ödenen ikramiyelerin özel bir yeri vardır. İkramiyeler ödendiğinde memleket ziyaretleri, dede-nine-torun kaynaşması, kültürümüzün de bir parçası olarak bakılmalıdır.

Emekli aylıkları seviye olarak geçimi sağlamaktan uzak kaldığı için, ikramiyeleri aylıkların bir parçası ve desteği olarak değerlendiriyoruz. Son üç yılda fiyatlarda görülen yüksek artışlar, emeklilerin geçimlerinde büyük zorluklar getirmiştir. Bu nedenle, bütçeden daha fazla kaynak ayrılmalı, emekli aylıklarında eşitsizliklerin düzeltilmesi için intibak yapılmalıdır.

2000 öncesi dönemde bağlanan asgari emekli aylığı, net asgari ücretin üzerinde ödenmiştir. Bugün ise, ek ödeme dahil en az aylık net asgari ücretin yarısına yakın olan 1.500 TL olarak ödenmektedir. Görüldüğü gibi, emekli aylıklarında ciddi kayıplar vardır. Öncelikle bu gerçeğin görülmesi ve emekli aylıklarında adaletli bir hesaplama sisteminin getirilmesi, ülkeyi yönetenlerin öncelikli görevi olmalıdır. Emekli olunan tarihe bakılmaksızın, emekli aylıklarında intibak yapılmalı ve insanca yaşamaya yetecek aylık ödenmelidir.

Emeklisini mutlu etmeyen devletler, geleceğe güvenle bakamaz.

İSTİHDAM / KISA ÇALIŞMA VE ÜCRETSİZ İZİN UYGULAMALARI

2020 yılından itibaren dünyayı etkisi altına alan korona virüs salgını ile mücadele eden ülkeler, bu zorlu süreçten en az zararlı çıkmanın çabası içinde olmuştur. Ülkemizi de etkisi altına alan bu zorlu süreçte, istihdamın korunması için kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamalarına gidilmiştir. Kısa çalışmanın, ücretsiz izin uygulamasına göre daha koruyucu bir özellik taşıması nedeniyle, işçi sendikaları devam etmesini savunmuş ve 30 Haziran 2021 tarihine uzatılmıştır. Kısa çalışmada yapılan ödemeler, ücret seviyelerine göre hesaplanırken, ücretsiz izin uygulaması ise, ücret seviyesine bakılmadan maktu bir ödeme yapılmaktadır. Kısa çalışma ödeneği tutarı; sigortalının son 12 aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının %60'ı olarak belirlenir. Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği tutarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının %150'sini geçemez hükmü olduğundan, Nisan 2021 kısa çalışma ödeneği alt sınırı 1895 TL, üst sınır 5.325,52 TL olarak ödenecektir. 2021 yılında kısa çalışma alt sınır ödemesi asgari ücrete göre her ay artacak ve yılsonunda 2146 TL'ye yükselecek, üst sınır ise değişmeyecek ve 5.325,52 TL olarak ödenecektir.

17 gün kapanmaya karşın, kısa çalışmada önceki başvuruların devam etmesi ve yeni başvuruların yapılmaması, önemli bir eksikliktir. Kısa çalışma koşullarında aranan son üç yılda 450 prim ödeme gün sayısı yüksek olduğundan, indirimle gidilmeli ve kriz dönemlerinde istihdamın ve ödenecek ücretin iyileştirilmesi hedeflenmelidir. Kaldı ki, işsizlik sigortası fonu, işçilerin ve işverenlerin ödediği primlerden oluşmakta ve bütçeye bir yük getirmemektedir. Bu nedenle, işsizlik sigortası fonu, bu zorlu dönemde işçilere destek verilmelidir.

Kısa çalışma ve ücretsiz izin dönemlerinde, emeklilik primleri ödenmediğinden, emekliliği geciktirecek bir süreç olarak bakılmalıdır. Bu nedenle, krizin getirdiği bu zararın yaşanmaması için en azından bu sürelerle

borçlanma hakkı tanınmalıdır.

Bu zorlu süreçte büyük bir özveri ile görev yapan doktorlar başta olmak üzere sağlık çalışanlarına meslek hastalığı hakkı tanınmalıdır. 130'a yakın ülkede Covid-19 sağlık çalışanları için meslek hastalığı olarak kabul edilmiştir. Bu hakkın sağlanmasına ekonomik bir yük olarak bakılmamalı ve büyük bir risk altında göre yapan sağlık çalışanları, koruma altına alınmalıdır.

İstihdam korunmadan ve geliştirilmeden hiçbir alanda başarılı olunamaz. İstihdam, toplumun geleceğini de güvence altına alan bir haktır. Yatırım, üretim ve istihdam ilişkisi sağlam temellere oturtulmadığı dönemlerde, ekonomik ve sosyal haklar korunamamıştır. İşsizlik, ülkemizin öncelikli bir sorunu haline gelmesinden gerekli olan dersler çıkarılmalı ve istihdamı esas alan yatırımlar desteklenmelidir. İstihdam sağlanmadan, emekli aylığına hak kazanma zorlaştığı gibi, sosyal güvenli sisteminin gelirlerinde de kayıplar yaşanmaktadır.

5510 sayılı Kanunla emekli aylığına hak kazanma koşulları zorlaştığından, istihdamın korunması ve işsizlikle mücadele edilmesi, öncelikli hedefler olarak görülmelidir. Emekli aylığına hak kazanmada; prim ödeme gün sayısı ve yaş birlikte yükseltildiğinden; istihdamın korunması ve iş güvencesi büyük önem taşımaktadır. İstihdam politikaları, devletin hakeimliğinde yönetilmeli ve her bir insanımızın istihdamda yer alması hedeflenmelidir. Özel sektörün daha fazla yatırım yapması için istihdam odaklı teşvikler sağlanmalıdır.

Ülkeyi yönetenler, ekonomik ve sosyal planlama yapmalı ve gelir dağılımının iyileştirilmesinde önemli bir payı olan her bir insanımızın istihdamda kalmasını hedeflemelidir. 65 yaş üzeri emeklilerimiz pandemi döneminde en büyük özveriyi göstermiş ve ek bir gelir elde edemediklerinden dolayı, daha fazla destek verilmesi gereken bir kesimdir. Birinci destek olarak; sağlık hizmetlerinden yararlanan 65 yaş ve üzeri yaşlarımızdan hiçbir ad altında katkı payı alınmamalıdır.

**Arif
YILDIZ**

**Genel
Eğitim
Sekreteri
-
Kartal
Şube
Başkanı**

www.tuedkartal.org.tr

“BAYRAM İKRAMIYESİ HAKKINDA BİLİNMESİ GEREKENLER VAR...”

“2018 yılında yürürlüğe giren 7143 sayılı Kanunun 23. maddesiyle 5510 sayılı Kanuna “ek madde 18” eklenmiş ve son üç yıldır “emeklilere” dini bayramlarda ödenen 1.000 TL ikramiye günümüz koşullarına göre yeniden belirlenmeli” diyen TÜED Araştırma Müdürümüz Namık Tan, Bayram İkramiyeleri hakkında bilinmesi gereken noktaları, TÜED Haber Bültenimize anlattı.

2021 yılında Ramazan ve Kurban Bayramlarından önce ödenecek bayram ikramiyesini dul ve yetimlere göre paylaşımı şu şekildedir: Birden fazla dosyadan gelir ve/veya aylık alanlara, en fazla ödemeye imkan veren bir dosya üzerinden ikramiye ödendiğini belirten Namık Tan, şunları söyledi:

“Örneğin; emekli aylığı ile birlikte vefat eden eşinden dolayı ölüm aylığı da alan bir emekliye, en fazla ödemeye imkan veren dosya üzerinden bayram ikramiyesi ödenir.

Örneğin; emekli aylığı ile birlikte yüzde 45 meslekte kazanma gücü kaybı oranı üzerinden sürekli iş göremezlik geliri

alan bir emekliye, en fazla ödemeye imkan veren emekli aylığı dosyası üzerinden bayram ikramiyesi ödenir.

• Dul ve Yetim Aylığı Alanlar

Dul ve yetim gelir ve/veya aylık almakta olan hak sahiplerinin bayram ikramiyesi ödemesi hak sahiplerinin hisseleri oranında ödenir. Örneğin; eşinin vefat etmesi nedeniyle bayram ikramiyesi yüzde 50 hisse oranı ile eşe; yüzde 25 hisse oranı ile yetim aylığı alan çocuğa bayram ikramiyesi ödemesi yapılır. Ana veya babasından tek hak sahibi olarak yetim aylığı alanlara da, yüzde 50 oranında ikramiye ödenir. Sonuçta, hak sahiplerine ikramiyelerin ödenmesinde bağlanan oran üzerinden hesaplama yapılmaktadır.

• Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar

İş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında bayram ikramiyesi ödenir.

Örneğin; meslekte kazanma gücü kayıp oranı yüzde 25 olması nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, hissesi oranında bayram ikramiyesi ödenir.

NAMIK TAN
TÜED ARAŞTIRMA MÜDÜRÜ

• Yurt Dışı Borçlanması Yapan Emekliler

Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı esas alınarak ikramiye ödenmektedir.

Borçlanma yapmadan yurt dışı hizmetlerini birleştirerek emekli olanlara, Türkiye’deki hizmetlerinin karşılığında kısmi aylık bağlanmaktadır. Toplam hizmet içerisinde Türkiye’deki hizmetlerinin oranına bakılarak ikramiye ödenmektedir. Örneğin; yurt dışı hizmetleri 3500 gün, Türkiye’deki hizmetleri 4500 gün olan bir emekliye yüzde 57,25 oranı üzerinden ikramiye ödenecektir. Yüzde oranına göre ikramiye ödemesi değişmektedir.

Bayram İkramiyelerinden herhangi bir kesinti yapılamaz.”

YAŞLI HAKLARI FORUMU YAPILDI

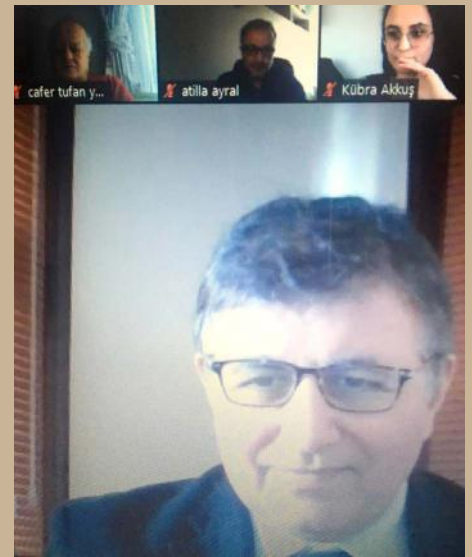
Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; "Yaşlı Hakları Forumu" düzenledi. 22 Mart 2021 tarihinde Ankara'da yapılan forumda; hukukta ve uygulamada yaşlı hakları ile Covid-19 pandemi süreci ve yaşlı hakları konuları tartışıldı. Forumda, TÜED Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Derneğimizin yaşlı hakları ve yaşlılık hukuku alanlarındaki çalışmalarını tanıttı. Kurum Başkanı Süleyman Arslan, Derneğimizin çalışmalarına teşekkür ederek, çalışmalardan yararlanılacağını belirtti. Hukuk Danışmanımız Yazıcıoğlu, Kurum Başkanı Arslan'a Derneğimizin yayınlarını takdim etti. Takdim esnasında yaptığı konuşmada da; "Bilindiği gibi TÜED, akredite edilmiş kuruluş olarak, Birleşmiş Milletler Yaşlı Hakları ve Yaşlılık Çalışma Grupları'nda ülkemizi temsil etmektedir" dedi.

KARŞIYAKA BELEDİYESİ YAŞLILAR İÇİN POLİTİKA ÖNERİLERİ ÇALIŞTAYI DÜZENLEDİ

İzmir Karşıyaka Belediyesi, yaşlı nüfusun ihtiyaçlarına yönelik kapsayıcı, sürdürülebilir ve yaygınlaştırılabilir bir model üretmek, modelin çıktılarıyla katılımcı bir yerel politika önerisi geliştirmek, öneriyi yerel yönetimlerde yaygınlaştırmak amacıyla 10 Nisan Cumartesi günü, paydaş çalıştayı düzenledi. Açılış konuşmasını Karşıyaka Belediye Başkanı Kemal Tugay yaptı. Toplantıya

davet edilen Derneğimizi temsil eden, Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu; "Türkiye Emekli Profili" anketimizin sonuçlarını değerlendirerek, dünyadaki uygulamalardan örnekler verdi. Modelin; erişim, aktif yaşlanma ve bakım üzerine inşa edilmesini öneren Yazıcıoğlu, belediyeler öncülüğünde sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği ve mahalle bazında örgütlenmeler önerdi.

ERGÜN'den BIDEN'e "Sözde Soykırım" Tepkisi

ABD Başkanı Joe Biden'ın, 1915 olayları için 'soykırım' ifadesini kullanmasını, Türk Milleti'ne yapılmış bir hakaret olarak değerlendiren, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün, bu konuyu tarihi gerçeklerle paylaşmaya da hazır olduklarını söyledi.

Ülkemize karşı yapılmış olan iftiraları savunanların, hiç kuşkusuz geçmişte olduğu gibi gelecekte de gerekli olan cevabı alacaklarını belirten Ergün; "Arşivlerimiz açıktır. Uluslararası bir komisyon kurulsun, tarihçiler belgeleriyle gerçeği ortaya çıkarsın. Kendine güvenmeyen bir ülke böyle bir çağrıda bulunabilir mi? Tarihi hususlar, ülke liderleri tarafından iç siyasete malzeme edilemeyecek kadar hassas konulardır. Büyük Türk Milleti'nin sinir uçlarıyla oynamayın" dedi.

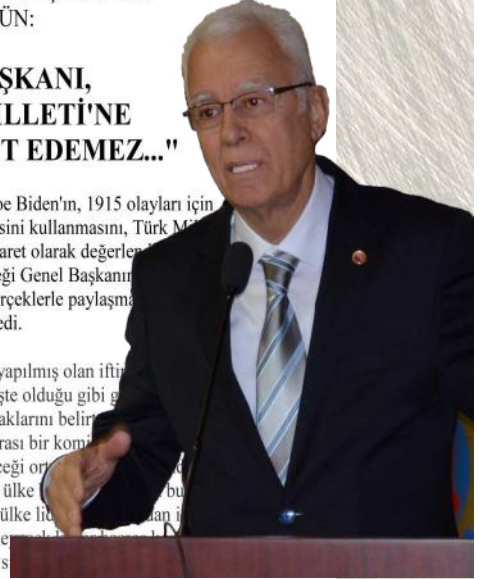

TÜED GENEL BAŞKANIMIZ
KAZIM ERGÜN:

**"ABD BAŞKANI,
TÜRK MİLLETİ'NE
HAKARET EDEMEZ..."**

ABD Başkanı Joe Biden'ın, 1915 olayları için 'soykırım' ifadesini kullanmasını, Türk Milleti'ne yapılmış bir hakaret olarak değerlendiren, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün, bu konuyu tarihi gerçeklerle paylaşmaya da hazır olduklarını söyledi.

Ülkemize karşı yapılmış olan iftiraları savunanların, hiç kuşkusuz geçmişte olduğu gibi gelecekte de gerekli olan cevabı alacaklarını belirten Ergün; "Arşivlerimiz açıktır. Uluslararası bir komisyon kurulsun, tarihçiler belgeleriyle gerçeği ortaya çıkarsın. Kendine güvenmeyen bir ülke böyle bir çağrıda bulunabilir mi? Tarihi hususlar, ülke liderleri tarafından iç siyasete malzeme edilemeyecek kadar hassas konulardır. Büyük Türk Milleti'nin sinir uçlarıyla oynamayın" dedi.

İĞDIR Şubemizden Rektör ALMA'ya Tebrik Ziyareti

TÜED Iğdır Şube Başkanımız İsa Bilir ve Şube İdari Sekreterimiz S. Zahir Koşık; yeniden göreve atanan Iğdır Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Hakkı Alma'yı makamında ziyaret ederek başarı dileklerini belirttiler.

Rektör Alma, Iğdır Şubemizin ziyaretinden dolayı teşekkür ederek, her zaman emeklilerin yanında olacaklarını ifade etti. Şube Başkanımız İsa Bilir de, ziyarette yaptığı konuşmada Türkiye Emekliler Derneğimizin çalışmalarından söz ederek, üniversitelerle birlikte yürüttüğümüz bilimsel çalışmalardan ve projelerden söz etti.

GEMLİK Şubemizden Polislerimize Vefa

Türkiye Emekliler Derneği Gemlik Şube Başkanımız Ömer Şimşek ve beraberinde Şube Yönetim Kurulu üyelerimizden oluşan bir heyetle, Polis Haftası kutlamaları kapsamında, Gemlik Emniyet Müdürü Abdulkadir Yüce'yi makamında ziyaret etti.

Görev şehidi polislerimizin de anıldığı ziyarette, Şube Başkanımız Şimşek, derneğimizin çalışmaları hakkında da Yüce'ye kapsamlı bilgiler verdi. Şimşek; "Milletimizin huzur ve güvenliği için yurt çapında, her türlü zor koşulda gece-gündüz vazife başında olan evlatlarımızın alınlarından öpüyoruz. Ebediyete intikal etmiş emniyet mensubu kardeşlerimizin, şehitlerimizin manevi huzurunda saygıyla eğilirken, gazi güvenlik görevlilerimize de en derin sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz" dedi.

ÖLÜM SİGORTASI EMEKLİLİK DOSYASI (III)

TÜED
TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
ARAŞTIRMA BÜROSU

Ölüm sigortasından sağlanan haklar olarak ölüm aylığı, ölüm toptan ödemesi, evlenme ödeneği ve cenaze yardımı olarak sıralanmaktadır. Ölüm aylığına hak kazanma koşulları, 5510 sayılı Kanunun 32. maddesinde, hak sahiplerine ilişkin koşullar ise 34. maddesinde düzenlenmiştir.

Ölüm sigortası, sosyal güvenlik sistemimizin hak sahipliği bakımından gelir ve aylık sağlanmasında çok önemli bir yere sahiptir. Ölüm sigortasından hak sahiplerine gelir ve aylık ödenmesi, sosyal güvenlik sistemimizin aileyi koruyan bir uygulanması olduğu kadar, sosyal devlet olmanın da bir gereği olarak değerlendirilmelidir.

2021 Şubat ayında yayınlanan SGK istatistiklerine göre, gelir ve aylık alanların toplam sayısı 13.334.970 kişiye yükselmiş; bu kapsamda olanlardan 3. 861.136 kişiye, ölüm sigortasından hak sahipliği statüsünde gelir ve aylık bağlanmıştır.

Kazanılmış Hakların Korunması

5510 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında; “ 506 sayılı, 1479 sayılı, 2925 sayılı, 2926 sayılı kanunlara göre bağlanan veya hak kazanan; aylık, gelir ve diğer ödeneklerin verilmesine devam edileceği belirlenmiş; ölen sigortalının hak sahiplerine gelir ve aylık bağlanması ile bu gelir ve aylıkların durum değişikliği hallerinde artırılması, azaltılması, kesilmesi veya yeniden bağlanmasında Kanunun yürürlük tarihinden önce ölen sigortalılar için mülga kanun hükümleri uygulanacağı öngörülmüştür.

5510 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinde yer alan kazanılmış hakları koruyan hükme rağmen, 5.12.2017 tarihinde yapılan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 4. maddesinde yapılan değişiklik, hak kaybına neden olmuş ve 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce gelir veya aylığın hesaplanması ve paylaştırılmasında sigortalının ölüm tarihindeki, hak sahiplerine ilişkin koşulların tespitinde ise hak sahibi olma niteliğinin kazanıldığı tarihteki Kanun hükümleri uygulanacağı kararlaştırılmıştır. Bu yönde çok sayıda mağdur edilen hak sahipleri, kazanılmış haklarının korunmasını ve yönetmelikte yapılan değişikliğin geri çekilmesini talep etmektedirler.

Gelir ve Aylıkların Hesaplanması

Ölüm sigortasından hesaplanan sigortalının alt sınır aylığında, sigorta başlangıcına göre büyük farklılıklar bulunmaktadır. Aylıkların hesaplanmasında yapılan değişiklikler, hak sahipleri arasında eşitsizlikleri ve kayıpları getirmiştir. 2000 sonrasında ilk defa sigortalı olan ve ölen kişilerin hak sahiplerine bağlanan gelir ve aylıkların alt sınır aylık bağlama oranı yüzde 35 olduğundan, sigortalı aylığı düşük kalmaktadır. Örneğin, 2021 tarihinde geçerli olan asgari günlük kazanç 119,25 TL olduğundan alt sınır gelirine göre, 119,25 x 30 x % 35=1.252,13 TL sigortalı aylığı hesaplanmakta ve bu aylık hak sahiplerine paylaşılmaktadır.

2000 öncesi dönemde olduğu gibi, alt sınır emekli aylığı aylık bağlama oranı en az yüzde 70 olarak yeniden belirlenmelidir. 2000 öncesi döneme göre, sigortalı alt sınır aylıkları yarı yarıya fark eden bir ödemeye dönüştüğünden, ölüm aylıklarında eşitliğin sağlanması için mevzuatta değişikliklere gidilmelidir.

Eş ve Anne-Babadan Ölüm Aylığı Bağlanmasındaki Kriterler

Ölüm aylığına hak kazanmada, işçilere 506 sayılı Kanun, bağımsız çalışanlara 1479 sayılı Kanun, kamu çalışanlarına 5434 sayılı Kanun ve tarımda çalışanlara 2926 ve 2926 sayılı Kanun hükümlerine göre gelir ve aylık ödenmektedir.

Örnek 1

Aylık bağlanan kanun	5434	5510
Aylık türü	Ölüm aylığı (eşinden)	Ölüm aylığı (babadan)-4/1-(a)
Aylık başlangıç tarihi	1.11.2003	1.9.2019
Aylık miktarı	950 TL (Tam)	530 TL (Tam)
Değerlendirme: Ekim 2008 öncesinde bir veya birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanların dosyasının statüsünün farklı olduğundan, 5510 sayılı Kanunun 54. madde hükümlerine göre değerlendirme yapılmaz ve <i>iki aylık da tamdan ödenir</i> .		

Örnek 2:

Aylık bağlanan kanun	506	5510
Aylık türü	Ölüm aylığı (eşinden)	Ölüm aylığı(babadan)-4/1-(a)
Aylık başlangıç tarihi	1.11.2005	1.9.2009
Aylık miktarı	580 TL (Tam)	800 TL (Tam)
Değerlendirme: Ölen sigortalıların statüleri aynı olduğundan 54. madde hükümlerine göre değerlendirme yapılarak tercih ettiği aylık ödenerek diğeri kapsamdan çıkarılır.		

Kız çocuklarına aylık bağlanmasında ölüm tarihlerine bakılmaktadır. Sigortalılardan birinin ölüm tarihleri 01.10.2008'den önce olması ve sigortalılık statüsünün de farklı olması halinde iki aylık (kimi durumlarda üç aylık) ödendiği gibi, eş ve anne-babanın birisinin 01.10.2008 öncesinde diğerinin 01.10.2008 tarihinden itibaren ölmesi ve sigortalılık statüsünün farklı olması halinde de iki dosyadan aylık ödenmektedir.

Kanunun yürürlük tarihi olan 2008/Ekim ay başından önce aylık bağlanmış olan hak sahibinin, Kanunun yürürlük tarihinden sonra başka bir dosyadan aylık bağlanmasına hak kazanması durumunda; statülerin aynı olması halinde Kanunun 54. maddesi gereği tercih hakkı kullanılacak, farklı olması halinde ise her iki aylık da tamdan ödenecektir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Yapılan Değişiklik ve Hak Kaybı

Kanunun yürürlük tarihinden sonra vefat eden eşinden dolayı ölüm aylığı almakta iken ölüm tarihi Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra olan babasından/annesinden dolayı farklı ya da aynı statü kapsamında 5.12.2017 tarihinden sonra ölüm aylığı bağlanması talebinde bulunanlara Kanunun 54. maddesine göre değerlendirme yapılmakta ve tercih ettiği aylık ödenmesini

öngören değişiklik yapılmıştır. Buna göre; Kanunun yürürlük tarihinden önce ölen sigortalıların hak sahiplerine gelir veya aylık bağlanmasında, sigortalıya ilişkin koşulların tespiti ile gelir veya aylığın hesaplanması ve paylaştırılmasında ölüm tarihindeki, hak sahiplerine ilişkin koşulların tespitinde ise hak sahibi olma niteliğinin kazanıldığı tarihteki 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sosyal Sigorta İşler Yönetmeliğinin geçici 4. maddesinde yapılan değişiklikle, iki dosyadan aylık bağlanması terk edilmiş ve tercih hakkı getirilmiştir. **5 Aralık 2017 tarihinde yapılan değişiklikle, (4/1-c kapsamındaki sigortalılar hariç olmak üzere), hak sahiplerinin başvurularında iki dosyanın bulunması ve statüleri farklı olma bile, Ocak 2018 tarihinden itibaren yapılan taleplerde bir dosya üzerinden en yüksek ödemenin tercih edileceği düzenlenmiştir.**

Yönetmelikte yapılan değişiklik, 5510 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi ile de çelişmektedir. Yapılan bu değişikliğin Kanunda yeri olmadığından, statüleri farklı olan hak sahipleri tercih hakkının yapılmasına itiraz etmekte ve her iki dosyadan aylık bağlanması için dava yoluna gitmektedir.

Sosyal güvenliğin eşitliğini esas almayan değişikliklerin yapılması, Anayasanın 10. maddesine göre aykırılık öngördüğünden, mevzuatta değişikliklere gidilmeli, dönemsel farklılıklara son verilmelidir.

5510 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinde yer alan kazanılmış hakları koruyan hükme rağmen, 5.12.2017 tarihinde yapılan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin geçici 4. maddesinde yapılan değişiklik, hak kaybına neden olmuştur...

KONYA ŞUBEMİZ SİGORTA NASS İLE İNDİRİM ANLAŞMASI YAPTI

Sözleşme ile TÜED Konya Şubesi emeklilerine araç sigortasından yüzde 25-50 arasında indirim sağlandı.

Aracın yaşı ve markasına göre üye emeklilere indirim sağlayan sözleşmeye katkı veren SİGORTA NASS yetkililerine teşekkür eden TÜED Konya Şube Başkanı Gülhan Çağlar, zor koşullarda yaşayan emeklilerimize yeni anlaşmalar yaparak destek olmaya devam edeceklerini söyledi.

SİGORTA NASS adına konuşan Şeyma Kılıç, bu tür anlaşmalarla emeklilerimize yönelik katkı yapmaktan mutluluk duyduklarını ifade etti.

KARABÜK Şubemizden İndirim Anlaşmaları Broşürü

TÜED Karabük Şube Başkanlığımız, üyelerimin yararlanması amacıyla yapmış olduğu indirim anlaşmalarını gösteren bir broşür yayınladı. "Broşür sayesinde üyelerimiz nerelerde, ne kadar indirim uygulandığını bilip, alışverişlerini oralardan yapabilecek" diyen Karabük Şube Başkanımız Celal Çetin, listenin uzatılacağını da müjdesini verdi.

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ
Karabük Şube Başkanlığı
DUYURU!

ÜYELERİMİZE YAPILAN İNDİRİMLER (EŞ VE ÇOCUKLARI DAHİL)

MEDIKAR %10-15	KERVAN KİTAP & KİRTASİYE %10 KİTAP %25
METRO %10	GÜL KUNDURA %15
Şeker MARKET %5	SAATÇI TOKER %20
NAR MARKET %5	saatçi SAMİ %20
GÜNEŞ MARKET ESENTEPE MAH. %5 100. YIL MAH. %5 5000 EVLER MAH. %3	ACI KOLEJİ %45'e varan
Salim Özer ÖZER MAĞAZALARI %10	DÜNYA GÖZ OPTİK & LENS %25
yuvar MOBİLYA & PERDE %10	Tuğçe Medikal %15
MESCİER MOTORİN %5 BENZİN-LPG %3	METE MEDİKAL %15
ÇETİN SİGORTA %5	Helix ISITMA CİHAZLARI %30
MUDO giyim SEZON SONU KALDIRILDI %50+-%20 %20	aladağ "DÜĞÜN SALONU" %10
ÖZ FATİH GİYİM %20	YILDIRIM %10
GÜVEN pastanesi %10	TÜCCARLAR İlkadım %10-15
azmen arçelik %3	MİMOZA %10-20
HALICI MAHİR %10	Akintepi HAVUZLU DOĞAN SALONU %10
aydin pide & kebab %10	Eyran Dağın Salonu %10
Petrol Ofisi ışık %5	ÜNAL ÇİÇEK EVİ %10

Başkan Celal BULUT

EMEKLİLERİMİZİN HAYATINI KOLAYLAŞTIRAN BU DEĞERLİ KARTA SAHİP OLMAK İÇİN DERNEĞİMİZE ÜYE OLUN.
Hürriyet Mah. Zengüldak Cad. Tüccarlar İş Merkezi Kat:1 No: 108 Tel: 0370 412 79 33 - 424 26 49 KARABÜK

ÇORUM Şubemizden İndirim Anlaşması

Çorum Şube Başkanlığımız, illerinin yöresel ve çok bilinen ürünü olan leblebi için indirim anlaşması yaptı. Çorum Şube Başkanımız Hıdır Kınıklı ile SÜRMELİ LEBLEBİ'nin sahipleri İsmet Nalbant ve Utku Eroğlu arasında imzalanan protokolle, üyelerimizin alışverişlerinde yüzde 20 indirim olanağından yararlandırılması sağlandı. Kınıklı yaptığı açıklamada, "Çorumumuzun simgesi olan leblebi için bir indirim anlaşması yaptık. Üyelerimizin ağızları tatlanacak, gittikleri yerlere de elleri boş gitmeyecekler, şehrimizin meşhur leblebisini götürüp, tanıtabilecekler" dedi.

NİSAN AYI TÜFE ARTIŞI; YÜZDE 1,68; OCAK-NİSAN TÜFE ARTIŞI YÜZDE 5,45 OLDU...

2021 yılı Nisan Ayı tüfe artışı yüzde 1,68 olarak açıklandı. Gıda maddelerindeki yüzde 2,13; ana grup olarak en yüksek artış yüzde 7,57 olarak giyim ve ayakkabıda görülmüştür. 2021 Ocak-Nisan döneminde dört aylık tüfe artışı yüzde 5,45 olarak hesaplanmıştır. Nisan 2021'de, enflasyon sepetinde yer alan 415 maddeden, 92 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 42 maddenin ortalama fiyatında değişim olmamış, 281 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşmiştir. Çarşı-pazar fiyatlarının altında kalan tüfe artışına olan güven giderek azalıyor. Emeklilerin harcamalarına göre çarşı-pazar fiyatlarına göre Nisan ayı enflasyonu yüzde 3'ün üzerindedir. Altı aylık tüfe oranlarına emekli aylıklarına yapılan artışlar, emekli aylığı düşük olanların aleyhine bir sistem olduğundan, seyyanen zam yapılması yönünde emeklilerimizden talepler gelmektedir. 1.500 TL en az aylık ödemesi bir yıldır sabit kaldığından, bu kapsamda olan emeklilerimizi mağdur eden bir uygulamaya dönüşmüştür. Bu nedenle, gerçekçi bir taban emekli aylığı belirlenmelidir.

2021 YILINDA İŞÇİLERİN VE KAMU ÇALIŞANLARIN TOPLU SÖZLEŞMESİ YENİLENECEK...

2021 yılında 700 bin kamu işçisi ile 3 milyon memur ile 2 milyona yaklaşan memur emeklisinin zamları belirlenecek.

Kamu işçilerinin toplu iş sözleşmesinin yürütümünde öncülük eden TÜRK-İŞ, üye sendikalara genelge göndermiş; yetki belgesini alınmasında ortak hareket edilmesini istedi. 2021 yılında süresi biten kamu toplu iş sözleşmelerinin yürürlüklerinin Ocak-Şubat-Mart aylarında bitmesi nedeniyle sürecin hızlanması ve Hükümete sunulacak zam tekliflerinin belirlenmesinde geç kalınmamalıdır. Aylar geçtikçe, toplu iş sözleşme süreci uzadığından, işçiler zamsız ücretlerini almaya devam edecek. Mayıs ayına kadar toplu iş sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması durumunda, grev kararlarının alınması ve devamında grev uygulamaları gündeme gelebilir. Bu zorlu dönemde en kısa sürede kamu toplu iş sözleşmelerin sonuçlandırılması, sosyal barış bakımından her iki tarafın lehinedir.

İŞÇİLERİN GEÇİCİ İŞGÖREMEZLİK ÖDENEĞİNİN HESAPLANMASI DEĞİŞTİRİLDİ...

7316 sayılı Kanunla, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 17. maddesinde değişiklik yapılmış ve geçici iş göremezlik ödeneğinin hesaplanmasında dikkate alınan "üç aylık" dönem on iki ay olarak değiştirilmiştir. Yapılan bu değişiklikle, rapor parası olarak bilinen geçici iş göremezlik ödeneğinde kayıplar yaşanacaktır.

Değişikliği öngören madde gerekçesi incelendiğinde; rapor alınmadan önce işverenlerin sahte beyanda bulunarak prim kazancını yüksek göstermesi ve bu şekilde geçici iş göremezlik ödemelerinde yapılan haksızlığın önüne geçilmesinin amaçlanması belirtilmiştir. Bu değişiklikle, düzenli olarak primlerin gerçek ücretler üzerinden ödenmesi ve buna göre son üç yerine 12 ödenen primlerin ortalamasından geçici iş göremezlik ödeneğinin hesaplanacağına dikkat çekilmiştir.

Genelde sigorta primlerinin yarısına yakını asgari ücret üzerinden ödenmektedir. Rapor parasının hesaplanmasını küçülten bu değişiklik yapılmıştır. Sahte sigortalılık ve yüksek prim ödendiği ve rapor parasından sonra prim ödemelerinin düşürüldüğü yönünde işveren beyanlarının olması durumunda, bu işyerlerine denetim yapılabilir ve ödenekler geri istenebilir. Bütün işçilerin haklarında geriye gidişe neden olacak bu değişikliğin yapılması, geçici iş göremezlik ödemelerini düşürmektir.

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ SÜRESİ 2021 HAZİRAN SONUNA UZATILDI...

Son aylarda koronavirüs salgını ile mücadele edilmesini ilişkin en önemli koruyucu tedbir olan kısa çalışma süresinin uzatılması istenmiş ve Hükümet bu talebi yerinde bulmuş ve Haziran Ayı sonuna kadar süre uzatılmıştır. Ücretsiz uygulamasına göre, kısa çalışmada yapılan ödemeler yüksek olduğundan, işçilerin talepleri bu yönde olmaktadır. Kısa çalışmadan yararlanmak için son üç yılda 450 gün prim ödeme koşulu arandığından, bu koşulu yerine getirmeyenler ise, ücretsiz izin ayrılmaktadır. Kısa çalışma ve ücretsiz izin sürelerinde emeklilik primlerinin ödenmemesi, emekliliği geciktiren bir uygulama olduğundan, en azından bu dönemlere ilişkin borçlanma hakkının tanınması talep edilmektedir.

KORONAVİRÜS'TEN EN AZ ETKİLENEN ÜLKELER

Yeni korona virüs, bir yıldan fazla bir süredir dünya çapında ilerledi ve 129 milyondan fazla vaka ve neredeyse 3 milyon ölümlerle sonuçlandı. Bazı ülkeler bu kaotik ayları diğerlerinden daha iyi halletti. Farklı zamanlarda tam kapanmalar uygulandı, çeşitli stratejiler değerlendirildi ve kısıtlamaların şiddeti hükümetten hükümete değişiklik gösterdi.

Virüsle savaşmak için çeşitli ülkeler COVID-19 aşılarını ve COVID pasaportlarını hızla piyasaya sürdü. Peki, bu salgını en iyi hangi ülkeler ele aldı?

1. Tayvan - 1.030 vaka, 10 ölüm

Korona virüs diğer hükümetlerin radarlarına bile kaydedilmeden önce Tayvan, Çin'in Wuhan kentinden gelen yolcuları test ediyor ve karantina altına alıyordu. 2003'teki SARS salgını Tayvan'ı ciddi şekilde etkiledi. Ülke, o zamandan beri, bulaşıcı hastalıkları önleme ağı kurmak ve hastanelerde yıllık tatbikatlar düzenlemek de dâhil olmak üzere bir sonraki salgın için hazırlıklarını güçlü tutuyor.

2. Yeni Zelanda - 2.201 vaka, 26 ölüm

Yeni Zelanda, COVID-19'un ülkesinde yayılmasını önlemek için hiç zaman kaybetmedi. Diğer ülkelere ve diğer ülkelerden seyahat kısıtlamaları Şubat 2020'nin başlarında getirildi ve 23 Mart

2020'de Yeni Zelanda stratejilerini oluşturdu. Ülke, Başbakan Jacinda Ardern, 26 Mart 2020'de Yeni Zelanda'nın sosyal mesafe ve seyahat kısıtlamalarının seviyelerini hızla yükselteceğini ve tam kapanma seviyesine ulaşacağını açıkladığında 102 vaka ve 0 ölüm bildirmişti.

3. İzlanda - 6.205 vaka, 29 ölüm

İzlanda'nın başarısı kısmen 364.000'lik küçük nüfusuna indirgenmiştir - ancak erken tedbir ve eylem de vaka sayılarını düşük tutmak için kilit unsurdur. Sağlık yetkilileri, çoğu ülkeden daha erken yayılmayı kontrol altına almak için acele ederken, hükümet hızlı bir şekilde bir temas takipçileri ekibi oluşturdu. Bu ekip, teşhisi pozitif olanlarla röportaj yapacak ve iletişim halinde oldukları kişilerin izini sürecektir. Sonuç olarak, ülke dünya çapında görülen büyük ölçekli kapanmalardan biriyle karşı karşıya kalmadan süreci devam ettiriyor.

4. Singapur - 60.381 vaka, 30 ölüm

Zamanında hazırlık, hızlı testler, taşıyıcıların izini sürmek ve biraz şans, COVID-19'un Singapur'daki etkisini sınırlandırmaya yardımcı oldu. Şehir devletinin 5,7 milyonluk nispeten küçük nüfusu ve 2003'teki SARS deneyimi, ona saldıran virüse karşı üstünlük sağladı. Hükümet, hastalık Çin'de ilk ortaya çıktıktan hemen sonra sınır kontrollerini sıkılaştırırken, aynı zamanda net bir halkla iletişim stratejisi de sağladı.

5. Vietnam - 2.603 vaka, 35 ölüm

23 Ocak 2020'de Vietnam'da ilk korona virüs vakası doğrulandığında, diğer ülkeler herhangi bir önlem almayı düşünmeden aylar önce acil durum planı derhal uygulamaya kondu. Ülke, seyahat kısıtlamaları getirdi, yakından izledi ve sonunda Çin ile sınırını kapattı ve sınırlarda sağlık kontrollerini artırdı. Uzmanlar, şu anda enfeksiyonları büyük ölçekte gören diğer ülkelerin aksine, Vietnam'ın erken harekete geçmesinin önemini vurguluyor.

İKİ MİLYON YAŞLI İŞ ARAMAYI BIRAKTI

Boston Koleji Emeklilik Araştırma Merkezi'ne göre yaşlı Amerikalıların kariyerinin ortasında çalışanlara göre işsiz kalma olasılığı daha yüksek.

Merkeze göre, yaklaşık 2 milyon yaşlı işçinin pandeminin başlangıcından bu yana işgücünü temelli terk ettiği söylenebilir. Bu, halen çalışan yaşlı işçilerin sayısının yaklaşık yüzde 5 azaldığı anlamına gelirken, 35 ila 54 yaşları arasındaki işçiler için yüzde 2'den az.

Schwartz Center, yaşlı işçilerin işlerinde kalarak veya yenilerini arayarak işgücüne katılmaya devam etme oranının Ocak ayında pandeminin başlangıcından bu yana en düşük noktasına düştüğünü söylüyor. Merkez, salgın yaşanmasaydı 3 milyon fazla yaşlı ve yetişkin işçinin hala çalışacağını tahmin ediyor.

COVID-19 KRİZİ SIRASINDA AVRUPA'DA AMERİKA'YA GÖRE DAHA AZ İŞ KAYBEDİLDİ

Hem Avrupa Birliği ve hem de Amerika Birleşik Devletleri, korona virüs salgınından derinden etkilendi. Avrupa ve Amerika, küresel çıktının yaklaşık %16'sını oluşturan dünya ekonomisine eşit derecede katkıda bulunuyor. Önemli bir fark, AB'nin ABD'den yaklaşık 100 milyon daha fazla kişiye ev sahipliği yapmasıdır. Ancak Amerikalılar, COVID-19 krizi sırasında AB'deki meslektaşlarından önemli ölçüde daha fazla iş kaybetti.

2019'un ilk üç çeyreği ve 2020'nin ilk üç çeyreği ortalamalarına göre yaklaşık 9,6 milyon ABD'li işçi (16-64 yaş arası) işini kaybetti. Bunun aksine, Avrupa'da sadece 2,6 milyon işçi (15-64 yaş arası) bu dönemde daha büyük bir nüfusa sahip olmasına rağmen işini kaybetti.

ABD hükümeti ve Eurostat verilerinin yeni bir Pew Araştırma Merkezi analizine göre, her iki bölgedeki genç yetişkinlerin salgın sırasında işlerini kaybetme olasılığı daha yüksek gözüküyor.

SALGIN BİR YILDA MİLYONLARCA İŞÇİYİ ERKEN EMEKLİ OLMAYA ZORLADI

Uçuş görevlilerinden, bakkal yöneticilerine kadar birçok çalışan, kariyerlerini sona erdirmek için zor bir karar aldı. Emekliliğin mutlu bir zaman olması gerekirken, pandemi koşullarından dolayı insanlar emekli olma kararı alırken bir hayli mutsuz.

62 yaşındaki 36 yıllık bir uçuş görevlisi, COVID-19 salgınının işini zorla bıraktığı için planladığından çok daha erken emekli oldu. Normal şartlarda 70'ine kadar çalışmayı hedefleyen uçuş görevlisinin planlarını Korona bozdu. Hava yolundan erken emekli olmuş arkadaşları da aynı acıyı yaşadı.

COVID-19 salgınının ulusal bir acil durum olarak ilan edilmesinden bir yıl sonra, birleşik sağlık krizi ve ekonomik gerileme nedeniyle işgücünden uzaklaştırılan orantısız sayıda yaşlı çalışanlar, planlanandan daha erken emekli oluyor. Önde gelen ekonomistlere göre, milyonlarca yaşlı işçi, orta sınıf yaşamının rahatlığından yoksun kalabilir.

1970 - 2021

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -XIV

TİEC 3. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ - 2

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

Kongrenin ikinci günü (23 Kasım 1976) saat 8.30'da başlar. Kurucu Genel Başkan Sadi Heper kürsüye çıkarak, eleştirilere yanıt verir.

SADİ HEPER: " Hangi siyasi parti bize kucak açarsa onun yanında oluruz..."

Heper, burada yaptığı konuşmada; memur emeklilerinin parlamentoda 180 temsilcisinin bulunduğunu, işçi emeklilerinin de parlamentoya temsilci göndermesinin en tabii hakları olduğunu ifade ederek, şunları söyler;

"Hangi siyasi parti bize kucak açarsa onun yanında oluruz. Sendikalar için de aynı şey söz konusudur. Türk işçisinin arasına komünizm giremez. Komünizm en büyük darbeyi Türk işçisinden yiyecektir. Türk işçi emeklisi komünizmi ağzına almak şöyle dursun, ondan iğrenmektedir."

KAYA ÖZDEMİR: "İşçi emeklileri de çalışabilmeli..."

Kongreye 2. gün katılan Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu, Çalışma Bakanı Şevket Kazan ve Sosyal Güvenlik Bakanı A Mahir Ablum, genel kurula seslenirler. Bu konuşmaların ardından söz alan dönemin Türk-İş Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, işçi emeklilerinin de çalışabilmesinin sağlanmasını isteyerek; "Cumhurbaşkanı dahil milletvekilleri de emekli oldukları halde çalışabilmektedir.

İşçi emeklileri de bu haktan yararlanmalıdır" der. Delegelere de seslenen Kaya Özdemir; "Oy potansiyeliniz ne kadar çok olursa, bakanları buraya o kadar çok getirebilirsiniz. Baskı grubu olursunuz. Bunun için birlik ve beraberlik çok önemli" der.

Genel kurul, tüzük tadilatının yapılmasının ardından gelecek dönemin zorunlu organlarının seçimi için sandık başına gider. İki liste yarışır. Seçim sonucunda Sadi Heper'in genel Başkanlığındaki liste 276 oy olarak seçimi kazanır. Diğer liste ise 156 oy alır.

Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti 3. Olağan Kongresine göre;

Merkez İcra Kurulu:

Genel Başkan Sadi Heper
Genel Başkan Yrd. Abdurrahman Altuner
Genel Başkan Yrd. Hüseyin Orhan
Genel Sekreter Münir Kütük
Mali Sekreter Saim Gökçal
Teşkilatlanma Sekreteri İbrahim Özek

Veznedar Remzi Özdur

Merkez Yönetim Kurulu Asil Üyeleri:

Mehmet Tekel (Elmadağ)
Abdullah Yücel (Kayseri)
Murat Akdoğan (Nazilli)
Semiha Tokaflı (Mersin)

Ahmet Kızılkaya
Macit Durutürk (Adapazarı)
Cevdet Oskay (Eşrefpaşa/İzmir)
İsmail Kalı (Şişli/İstanbul)
Mithat Gökyıldız (Bursa)

Ali Önder (Kırıkkale)

İsmail Kayar (Bakırköy/İstanbul)

Nejat Okan (İzmir)

Nurettin Alkan (Zonguldak)

İsmail Kahraman (İzmit)

Mehmet Şengün (Konya/Ereğli)

Ahmet Başsorgun (Ankara)

Merkez Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri:

Bahattin Malgır (Adana)

Mehmet Ulaşaner (Eyüp/İstanbul)

Ali Uzun (Tavşanlı)

Rıza Yılmaz (Ankara)

Ali Tokar (Mamak)

Ahmet Durhan (Gaziosmanpaşa/İstanbul)

Süreyya Gün (Paşabahçe/İstanbul)

Kemal Büyükgiray (Kartal/İstanbul)

İsmail Özütemiz (Kütahya)

Celal Koç (Trabzon)

Ahmet Erdoğan (Erzurum)

Zekeriya Gökay (Tarsus)

Hasan Can (Gemlik)

Bedrettin Sanaç (Elazığ)

Emin Çetinkaya (Krd.Ereğli)

Hikmet Genç (Suluova)

Denetim Kurulu Asil Üyeleri:

Salim Özer (Gölcük)

Mehmet Akgül (Safranbolu)

Lütfü Kızılcın (Sivas)

Denetim Kurulu Yedek Üyeleri:

Hasan İnan (Bayrampaşa/İstanbul)

Osman Demiröz (Turhal)

H. Hüseyin Kardaş (Konya)

Merkez Onur Kurulu Asil Üyeleri:

Fahrettin Üge (Beşiktaş/İstanbul)

Aziz Doğucu (Zeytinburnu/İstanbul)

Enver Bakar (Ankara)

Merkez Onur Kurulu Yedek Üyeleri:

İsmail Santırıcı (Salihli)

Sabri Apalak (Ankara)

Ömer Yılmaz (Ankara)

Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun 3. Olağan Genel Kurula Sunulan Faaliyet Raporu kürsüden okunur:

"Sayın Bakanlar, Değerli Parlamenterler, Vefakar Yöneticiler, Kadirşinas Basın Mensupları Naçizane davetimize icabet etmek suretiyle kongremize teşrifinizden dolayı duyduğumuz memnuniyeti belirtir ve mukabil teşekkürlerimizi sunar, hepinize hoş

geldiniz derken; her biri yurt hizmetinde 30 ila 40 yıl çalışarak, gençliklerinin enerjilerini ve hayatlarının dinamizmini bu mukaddes gaye uğrunda harcayan saygı ve sevgi değer emekli arkadaş ve kardeşlerimizle birlikte umumi heyetimizi yönetim kurulu olarak, muhabbetle selamlarız.

Kıymetli delegeler bildiğiniz gibi Türkiye İşçi emeklileri Cemiyetinin kuruluş yılı olan 1970'ten beri; 26 Haziran 1972 ve 5 Kasım 1974 tarihlerinde yapılan 2 kurultayımızdan sonra bugünkü toplantımız cemiyetimizin 3. Kurultayını oluşturmaktadır. Burada yine kurultayımızın emekli kardeşlerimizle onların dul ve yetimleri adına iyi ve faydalı kararlar almasını dilerken, faaliyetlerin bütün Türk milleti adına hayırlı olmasını temenni ederiz.

2 yıldan beri bizlere teveccüh göstererek vazife tevdi etmenizden gurur duyarak çalışmalarımızı sürdürdük. Bu çalışmalarımızda; mesuliyet hissi vazife suuru, meslek ve insan sevgisi gibi moral yönleri üstün olan hususlar bize rehberlik etmiştir. Sizlere layık ve ihtiyaçlarınıza cevap veren neticelere ulaşmaya çalıştığımızı arz etmek isteriz. Ancak, bu hususlarda gerekli başarıya tam olarak ulaştığımızı iddia etmeyecek ve takdirini sizlere bırakacağız.

Sevgili arkadaşlarımız, dünyadaki işlerin hiçbirisi ebedi olarak takip halledilemez. Hiçbir anlaşma; kişilerin toplumların ve hatta milletlerin münasebetlerini uzun müddet için tespit edemez. Hiçbir savaş, ebedi saadete kavuşan bir cemiyet kuramaz. Bu espriden ilham alarak söyleyebiliriz ki emekli arkadaşlarımızın bütün sorunları çözümlenmiş ve sona ermiş diyemeyiz. Hayat devam ettikçe yine problemlerimiz olacaktır. Halli için çalışmalar yapılacaktır. Çabalar verilecektir. Fertlerimizin faniliği karşısında, cemiyetimiz ve teşkilatımız baki kalacak, yeniler eskilerin yerini dolduracak ve faaliyet sürüp gidecektir. Sürüp gelen faaliyetlerimiz neler olmuştur, sürüp gidecek olan çalışmalarımız neler olacaktır. Bunları sıra ile arz etmeye çalışalım.

Salgının Ötesine Bakmaya, Uzun Vadeli Zorlukları Ele Almaya Acil İhtiyaç Var...

Dünya genelindeki sağlık sistemleri, COVID-19 enfeksiyon oranını kontrol altına almak ve azaltmak için ciddi bir baskı altındadır. Pandemi, birçok ülkenin sağlık sistemlerinde ciddi kırılmalara ve boşluklara ortaya çıkarmaktadır. Bunlar, pandemiye kontrol etme, sağlık koşullarını stabilize etme ve ekonomik faaliyeti eski haline getirme kapasitelerini etkilemektedir. Bu zorluklarla yüzleşmede sosyal güvenlik kurumlarını destekleyecek stratejilere ve çözümlere duyulan ihtiyaç, herkes için sağlık hakkını güvence altına almak için gereklidir.

DAHA ESNEK SAĞLIK SİSTEMLERİ OLUŞTURMAK GEREKİYOR

Korona virüs, sosyal koruma ve sağlık sistemleri için ciddi bir stres testidir. Küresel nüfusu etkileyen ve kaynakların acil seferber edilmesini gerektiren bu öngörülemeyen, büyük ölçekli sağlık sorunu, bu büyüklükteki bir salgınla başa çıkmak için sağlık sistemlerinin, farklı seviyelerdeki krizler için hazırlıklı olması gerektiğini ortaya koymuştur.

Ülkeler günlük operasyonları sürdürmek için mücadele ederken bile, gelecekte benzer krizlerle başa çıkabilecek ve bunlara etkili bir şekilde yanıt verebilecek esnek sistemler inşa etme ihtiyacına vurgu yapılmaktadır. Açıktır ki, mevcut salgının ötesine bakmaya ve uzun vadeli zorlukları ele almaya acil bir ihtiyaç vardır.

Bu benzeri görülmemiş sağlık krizinin ışığında, tüm ülkeler kendi sağlık sistemleri üzerindeki baskıyı hafifletme çabalarını artırdılar. Kriz, uyarlanabilir sağlık sistemlerinin önemini ortaya çıkarmıştır. Ülkeler, yüksek kaliteli evrensel sağlık sigortasının önemini vurgulayarak sağlık hizmetlerine erişimi güçlendirmiştir.

Sonuç çıkarmak için henüz çok erken olsa da, sağlık krizi sistemlerinin böylesine ağır krizlere karşı daha dirençli olma ihtiyacını ortaya çıkardı ve gelecekteki krizlere karşı duyarlılığı artırmak için önemli reformların önünü açmıştır.

Ülke liderlerinin ve politikacıların sağlık krizindeki açıklara odaklanıp, bu açıkların en kısa sürede gidermesi gibi ileride yaşanması ihtimal krizlere de çözümler getirebilmek hayati önem taşımaktadır. Unutmayalım ki bu krizlerin üstesinden gelemeyen ülkeler, sonuçları en ağır şekilde yaşamaktadır.

COVID-19 SIRASINDA SOSYAL GÜVENLİK KAPSAMININ SAĞLANMASI

Covid-19 salgınının patlak vermesinden bu yana bir yıldan uzun bir süre geçmiştir. Bu kapsamda işgücü piyasası aksaklıkları nedeniyle, mevcut sosyal güvenlik boşlukları oluşmuştur. Bu boşlukları gidermeye yönelik çabalar, krizin olumsuz etkisini en aza indirmek ve korumak için hükümetlerin gündemlerinde ön planda olmaya devam ediyor.

ILO, yalnızca 2020 yılında 255 milyon tam zamanlı işin kaybedildiğini ve Dünya Bankası ise, yaklaşık 100 milyon insanın günlük 1,90 ABD dolarının altında yaşamak zorunda kaldığını aşırı yoksulluğa sürükleneceğini tahmin ediyor.

Bu benzersiz koşullar karşısında, hükümetler, korunmasız işçilere (ör. kayıt dışı sektör işçileri, serbest meslek sahipleri) ve en çok etkilenen sektörlerle (ör. konaklama,

yemek hizmetleri, sanat) odaklanarak etkilenen nüfus gruplarını korumak için farklı politika önlemleri almaları gerekmektedir.

Krizin süresiyle ilgili sürekli belirsizlik karşısında, hükümetler ve daha geniş uluslararası toplumlar, bireylerin gelirlerini ve sağlığını korumak için sosyal güvenlik programlarını önemli ölçüde güçlendirme ihtiyacını kabul ettiler.

Aynı zamanda, bu programların, ekonomik etkiden en çok etkilenenler arasında yeni iş türlerinde, kayıt dışı ekonomide ve kendi hesabına çalışan işçiler de dâhil olmak üzere, tüm istihdam biçimlerindeki çalışanları yeterince kapsayacak şekilde uyarlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Kapsam sonuçlarını pekiştirmek ve özellikle sosyal güvenlik kapsamını ulaşılması zor gruplara sürdürülebilir bir şekilde genişletmek için uygulanan önlemlerden yararlanmak için artık bir fırsat penceresi açılması gerekiyor.

EMEKLİ BAŞINA DÜŞEN İŞÇİ SAYISINDAKİ DÜŞÜŞ

GlobalData, AB'nin önümüzdeki yıllar içinde yaşlı nüfustaki artış nedeniyle emekli başına düşen işçi sayısında düşüşe tanık olacağını söylüyor.

Önde gelen bir veri ve analiz şirketi olan GlobalData'ya göre, 2025'te Avrupa'daki 261 büyükşehir bölgesi, toplam nüfusun %19,3'ünü temsil eden tahmini 60,3 milyon yaşlı insana ev sahipliği yapacak.

Avrupa'da çalışma çağındaki nüfusun (15-64 yaş) 2018-2025 yılları arasında %0,64 artması beklenirken, aynı dönemde yaşlı nüfus %7 artacaktır. Bu, 2018'deki 3,4'e kıyasla her yaşlı için 2025'te 3,2 çalışan kişi olacağı anlamına geliyor. Ayrıca, AB genelindeki şehirlerde ortalama yaşlı bağımlılık oranının (çalışma çağındakilerin bir payı olarak yaşlıların sayısı) 2018'de %28,91'den 2025'te %31,56'ya yükseleceği tahmin edilmektedir.

AB genelindeki büyükşehir alanları yaşılanıyor

2018 itibarıyla 40'ın üzerinde olan AB ülkelerinin çoğu için medyan yaşın 2025 yılına kadar 44'e ulaşması bekleniyor. 2018'de AB nüfusunun yaklaşık beşte biri (%19,0) 65 yaş ve üzerindedir.

Genç nüfusun (0-14 yaş) payının 2018'de %15,9'dan 2025'te %15,2'ye düşmesi beklenirken, 80 yaş ve üzeri nüfusun, toplam nüfus içindeki payının 2018'de %5,4'ten 6'ya çıkması bekleniyor.

Yaşlanan nüfus devlet bütçelerine baskı yapıyor

Düşük doğum oranları ve artan yaşlı nüfus, kamu emeklilik ve sağlık hizmetleri sistemlerini etkilemektedir. AB genelinde gayri safi yurtiçi hâsıla yüzdesi olarak ortalama toplam emeklilik harcaması %10'un üzerindedir ve bunun 2010'da %70,14 olan yaşlılık aylığı harcamaları 2016'da %74,43'e yükselmiştir.

Doğu Avrupa'daki ülkeler, daha zayıf ekonomilere sahip oldukları ve yetenekleri elde tutmakta zorlandıkları için, Batı Avrupalı emsallerine kıyasla emeklilik yüküyle daha az başa çıkabiliyor. Doğu Avrupa ülkeleri bu sorunla başa çıkabilmek için ekstra çaba sarfetmeleri gerekiyor.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

1500 TL OLAN EN AZ AYLIK ÖDEMESİ, ASGARİ ÜCRETE YÜKSELTİLMELİ!

6283 sayılı İntibak Kanunuyla, 2000 yılından önce emekli olanların gösterge sisteminden kaynaklı mağduriyetleri giderilerek emekli aylıklarında eşitlik sağlanmıştır. 4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla emekli aylığı hesaplamasında kapsamlı değişiklikler yapıldığından, gerek 2000 yılından gerekse 2008 yılından sonra emekli olan sigortalıların aylıklarında ciddi kayıplar yaşanmıştır.

Türkiye Emekliler Derneği, emekliler için yeni bir alt sınır belirlenmesine ihtiyacı olduğunu gündeme getirmiş ve bu yönde bir değişikliğin yapılması gerektiğini kamuoyu ile paylaşmıştır. Emekli aylığı ile geçim koşullarının iyileştirilmesi için 2000 sonrasında emekli olanların intibakı yapılmalı ve asgari emekli aylıkları, asgari ücretle eşitlenmelidir.

2000 sonrasında alt sınır emekli aylıklarına uygulanan yüzde 35 aylık bağlama oranı, emekli aylıklarını düşüren bir

uygulamaya dönüşmüştür. 2000 öncesi emekli aylıklarının alt sınır aylık bağlama oranı yüzde 70 korunmadığından, asgari ücretle çalışanlar emekli olduklarında ciddi kayıplar ile karşılaşılıyor. Bu sorun, esaslı bir şekilde çözümlenmeli ve gerçekçi bir taban aylık belirlenmelidir.

En az aylık ödemesi yetersiz kalmaktadır. 2019 Şubat Ayı itibarıyla ek ödeme dahil 1.000 TL olarak yapılan en az aylık ödemesi, 7226 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda, 2020 Nisan Ayından itibaren ek ödeme dahil en az aylık ödemesi 1.500 TL olarak yeniden belirlenmiştir. Emekli aylıklarına yapılan artışın, en az aylık ödemesine yansıtılmaması, sosyal güvenlik sistemimizin bir eksikliği olarak değerlendirilmelidir. Bu kapsamda olan emeklilere ödenen en az aylık ödemesi, asgari ücretle eşitlenmelidir ve bu kapsamda olan emeklilerimize destek olunmalıdır.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: Ocak ayı zammıyla birlikte emekli aylığım 1.750 TL'dir. Bu aylıkla geçinmek mümkün değil? Zorunlu harcamalarımıza aylığımız yetmediğinden hangi giderimizi kısacağımızı da bilmiyoruz. Yüzdeli zamların bizler için bir katkısı yok gibi. Yeni bir artış sistemi ve intibak yapılmadığı sürece, mağduriyetimiz devam edecektir. Derneği'nizin bir üyesi olarak emekli aylıklarının iyileştirilmesi için bir çalışmanız var mı?

CEVAP: **Emekli Aylıkları Artış Sistemi Değiştirilmeli:** 2000 sonrasında emekli olanların intibakının yapılması için mücadele etmekteyiz. Emekli aylıklarında eşitliğin sağlanması ve emekli aylıklarının iyileştirilmesi için girişimlerimiz devam etmektedir. Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişiklikler, emekliler arasında eşitsizliği getirdiğinden, bu durumun düzeltilmesini savunmaya devam edeceğiz. Yüzdeli zamların emeklilere katkısı sınırlı kalmaktadır. Tüfe oranlarının güvenilirliği de tartışma konusu olmaktadır. Derneğimiz; emeklilerimizin harcamasını temsil etmede yetersiz kalan tüfe artışları yerine seyyanen zam yapılmasını ve emeklilerimize insanca yaşamaya yetecek bir aylığın ödenmesini talep etmektedir.

SORU: Pandemi döneminde kısa çalışmaya çıkarılan bir sigortalıyım. Emekliliğime bir yıl kaldığından, çalışmak istedim ve işveren bu talebimi uygun bulmadı. Bir yıldır kısa çalışma ödeneği alıyorum ve emeklilik primlerim ödenmediği için emekliliğim de gecikmektedir. Benim gibi durumda olan sigortalılara borçlanma hakkı tanınmasını istiyoruz. Bu konuda bir çalışma var mı?

CEVAP: **Kısa Çalışma ve Ücretsiz İzin Sürelerine Borçlanma Hakkı Tanınmalı:** Pandemi döneminde kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin ücreti alanların emeklilik primlerinin yatırılmaması, önemli bir hak kaybıdır. 5510 sayılı Kanunun 40. Maddesine bir ilave yapılmalı ve pandemi döneminde çalışmayan sigortalılar için borçlanma hakkı tanınması, hak kayıplarının olmaması için büyük önem taşımaktadır. Hükümetin bu mağduriyeti gidermesi için gerekli düzenlemeler gecikmeden yapılmalıdır.

SORU: 657 sayılı Kanun döneminden önce, işçi statüsünde 4 yıl hizmetim bulunmaktadır. Toplamda, hizmetlerimin toplamı 34 yıl olarak hesaplanmış ve buna göre emekli aylığım bağlanmıştır. İkramiyemin ödenmesinde "istifa" gerekçe gösterilerek ödenmesinin mümkün olmadığı tarafıma bildirilmiştir. Benim gibi durumda olanların ikramiyesinin ödenmemesi, bir hak kaybı olmaz mı?

CEVAP: **İstifa Edildiğinde Kıdem Tazminatı Ödenmemektedir:** Emekli Sandığı'ndan tarafınıza gönderilen resmi yazıda; sicilinize memuriyete geçmeden önce istifa ettiğiniz kayıtlarda bulunduğundan, Emekli Sandığı mevzuatına göre işçilikteki sürelerle ilişkin ikramiye ödenmesinin mümkün olmadığı bildirilmiştir. Bu sürelerle ilişkin ikramiyenin ödenmesi için dava etmeniz halinde de yargının kararını bilemiyoruz. Bu gibi haksızlıkların olmaması için mevzuatta değişiklik yapılmalı ve bütün hizmetlerin karşılığı olarak ikramiye ödenmelidir. Memuriyete geçmeden önce "istifa" yerine kıdem tazminatımı emekli olduğumda ödenmesini istiyorum belgesi sicilde bulunduğunda, işçilik sürelerine ilişkin ikramiyeler ödenmektedir.

TEMEL GELİR

Avrupa'da iktisatçılardan, felsefecilerden ve sosyal bilimcilerden oluşan bir grup insan 1986 yılının Eylül ayında Belçika'da bir araya gelerek "The Basic Income European Network'ü (BIEN), temel gelir ağını kurdu. Fransızca'da "esenlik içinde olma anlamına gelen BIEN, aynı zamanda temel gelirin beraberinde getireceği esenliğe de işaret ediyordu. Mevcut ekonomik ve sosyal politikalar sürdürülemez bir eşitsizlikler ve adaletsizlikler düzeni ortaya çıkardığından temel gelire artan ilgi var. Teknoloji devriminin işgücü piyasasında yarattığı dönüşüm gelir dağılımı sistemini iyice bozdu. Gittikçe düşen ve sabit olmayan reel ücrete mahkûm, sürekli borç içinde yaşayan milyonlarca insan ortaya çıktı. Bu durum adaletsizlik ve onun sonucu kızgınlıklar yaratıyor. Daha eşitlikçi ve daha özgürlükçü bir sistemin yapıtaşı olacak temel gelir gittikçe siyasi bir zorunluluk oldu. Bir hak olarak temel gelir sağlanması fikri yayılıyor. Amaç, temel ekonomik güvence sağlamaktır.

Toplumda yaşayan bireylerin karınlarını doyuracak kadar yiyeceğe, yaşayacakları bir eve, eğitim ve sağlık hizmetlerinden faydalanma fırsatına sahip olmaları gerekir. Bu bir haktır ve bu hakkı sağlayacak temel gelirdir. Herkesin eşit statüde vatandaşlar olarak toplumda görünür olmasını sağlayacak yeterli kaynağa sahip olması temel gelirle olabilir. Temel gelir sosyal yardımın ve hizmetin yerini almaz. İnsanların yoksulluğa düşmesini önleyecektir. Göçmenlerinde temel gelire sahip olmaları uluslararası kuruluşlar tarafından garanti altına alınmalıdır. Emeklilere, bakıma muhtaç yaşlılara ve engellilere temel gelir farklı ödenmelidir. Temel yaşam standardı eşitliği sağlanmalıdır. İnsanlara kendi harcama önceliklerini belirleme hakkı verilmelidir. Temel gelir haczedilememelidir, vergiye tabi olmamalıdır. Sosyal adaleti sağlayacak bir araçtır. Temel geliri ekonomik bir hak olarak uygulamaya koymak için en önemli gerekçe sosyal adalettir, özgürlük ve ekonomik güvencedir.

Bugünkü toplumsal serveti, geçmiş nesillerin çabalarına ve başarılarına borçluyuz. Toplumsal servet kolektiftir, bundan bireylere düşen sosyal kar payı olmalıdır. Rant gelirini vergilendirerek toplumsal olarak üretilen zenginlikten herkese bir sosyal kar payı dağıtılmalıdır. Toplumdaki en dezavantajlı grupların konumunu iyileştirebiliyorsanız adaleti sağlamış olursunuz. Temel gelir ekonomik bağımlılığı azaltacaktır. Temel gelir koşulsuz bir ödeme türüdür, kişiler arası adaletin sağlanmasına katkı sunar. Temel gelir sayesinde insanlar, kaynak tüketimine dayalı iş faaliyetlerine ayırdıkları zamanın bir kısmını kaynakların korunmasını sağlayan gönüllü işler gibi faaliyetlere ayırabileceklerdir. Zenginlerden çok

yoksulları etkileyen iklim değişiklikleri, çevre kirliliğine karşı bir tazminat olarak görülebilir temel gelir. Yüksek karbon vergileri, temel geliri finanse edebilir. Bu sayede ekolojik gelecek kurtulacak, nesiller arası adalet sağlanacaktır.

Temel gelir aile ve toplum yaşamının güçlenmesine katkı sağlayacak, insanların anlamsız işlerle uğraşmasını önleyecektir. Tüm kesimlerin toplumsal yaşama katılım sağlamalarını kolaylaştıracaktır. Vatandaşlık duygusunu, insanların birbirine karşı ahlaki yükümlülüklerini ve toplumsal bağları güçlendirecektir. Temel bir ekonomik hak olarak temel özgürlüklerin de temelidir. İnsan hakları temel gelir ile anlam ifade eder. Temel gelir, insan hakları içinde değerlendirilmeli, anayasal bir hak olarak tanımlanmalıdır. Temel güvencesi olan insanlar, sivil toplum kuruluşlarına daha etkin katılım göstereceklerdir. Demokratikleşmenin aracıdır. Daha esnek hale getirilen istihdam şekli çok daha fazla sayıda bireyi ekonomik güvencesizliğin kucağına itiyor. Gelir dağılımı sistemi iflas etmiş. Artan güvencesizlik demokrasiye zarar veriyor. Kayıtdışı ekonomiyi artırıyor. Milli gelirden çalışana ve emeklilere ayrılan pay sürekli küçülüyor. Teknolojik gelişmeler istihdamı küçültürken, toplumsal hareketlilik basamaklarının tırmanılmasının önünü kesiyor.

İyi bir hayatı oluşturan temel unsurlarda da eşitsiz bir dağılım var. Özellikle güvenlik ve güvence bağlamında bu açık görülüyor. Temel gelir, geçim sıkıntısını azaltacağı için insanların zamanlarını istedikleri gibi kullanabilmelerini bir ölçüde sağlayacaktır. Sosyal ilişkilerini artıracaktır. Güvence sağlamak adına seçilen sosyal sigorta sisteminin yetersiz kaldığı, bireysel ve tamamlayıcı emeklilik gibi sistemlerin ortaya konduğu malumumuzdur. Ana hatlarını belirsizliğin oluşturduğu bir güvencesizlik sorunu ancak temel gelirle güvence dönüşecektir. Düşük ücretli işlerin giderek yaygınlaşması sosyal güvenlik sistemini yetersiz hale getirirken bireyleri sürdürülemez bir borç yükü altına itiyor. Sosyal koruma sistemleri tüm çabalara rağmen güvencesizliği, daha da artırdı. İnsanların direncini kırdı. Temel güvence insani bir ihtiyaçtır. Ekonomik kaygılar azalınca, bireyler başkalarıyla daha dengeli, daha rahat ilişkiler kuracaklardır. İnsanlar daha dirençli olurken, bireysel eylemlilik bilinçleri artacaktır. Finansal küresel sistemde ezilenlerin umudu olacaktır. Temel gelir, katılımcı, eşitlikçi, güvenli, adil, özgür ve insan odaklı bir düzeni getirecektir.

**Artan güvencesizlik
demokrasiye zarar veriyor.
Kayıtdışı ekonomiyi artırıyor.
Milli gelirden çalışana ve
emeklilere ayrılan pay
sürekli küçülüyor.**

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
Adına Sahibi
Kazım ERGÜN
Genel Başkan

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Gazi AYKIRI
Genel Sekreter

Basım Tarihi: 24/12/2019

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Emin TANGÖREN

YAZI KURULU
Gazi AYKIRI
Ömer KURNAZ
Arif YILDIZ
Abdülkadir ERSAL

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ

Anıttepe Mah. Işık Sk. 11/1
Tandoğan / ANKARA
Tel: (0.312) 230 34 28-29-89
Faks: (0.312) 230 16 41-92
www.tued.org.tr
tuedbasin@tued.org.tr

Basım Yeri: İLK SAN MATBAASI
İvedik Org. San. Böl. Ağaç İşleri
521 Sok. No: 35 ANKARA Tel:0312.3943955